

kroglo, zvezde na nebu itd. kar vse je tudi vedi močno koristilo.

Ne bodem navajal brezštevila izgledov. Rešitev raznih vednostnih vprašanj s pomočjo fotografije je le redkokrat naloga fotografa iz poklica, ker ta more se pečati le najbolj z izdelovanjem tehniško in umetniško dovršenih fotografij, marveč to je naloga amatérja. Ako imajo amatérji vedno to pred očmi in rešitev te naloge pospešujejo v svojih društvih, tedaj je delo amatérjev nad vse koristno. Koliko se uri oko za spoznavanje lepote v naravi, ako si izdelujemo fotografije od lepih pokrajin, in ni to nam Slovencem naj boljše nadomestilo za umetniške šole in galerije slik, na katere nam glede na naša skromna sredstva niti kedaj misliti ni! Koliko veselja ti dela slika ljubih znancev, katero si sam izdelal!

Kako se pa naučimo fotografovati? Mnogi se zboje fotografovanja, ker menijo, da je učenje fotografovanja zamudna in draga reč. To ni res. Amatér more se priučiti fotografovanja od drugega amatérja, ki uže zna, ali pa iz knjige, katerih imamo na izbero. Kar se pa tiče aparatov, so pa veččaki sestavili najboljše, ki primeroma le malo stoje.

Za fotografovanje na potovanji dobiš aparate, ki imajo vse potrebno v enem samem tornistru, kojega lahko saboj neseš kamor si bodi. Ako hočeš fotografovati, odpreš tornister, postaviš aparat na stojalo, ga pokriješ s črno ruto in vjameš natančno podobo v aparat. V tornistru imaš plitve škrinjice, v kojih so suhe plošče varno skrite pred svitlobo. Ako si tedaj podobo v aparatu ujel, vdeneš pod črno ruto eno tako škrinjico v aparat, potegneš raz škrinjice pokrov, tako da je sedaj plošča v temnem aparatu odkrita, in slednjič odkriješ pokrovo raz objektiva. Podoba pokrajine, katero hočeš fotografovati, pade sedaj na suho ploščo in na razsvitljenih mestih plošče razkroji se bronovo srebro, ki je občutljivo za svitlobo. Ko je to delo končano, zapreš aparat in škrinjico ter moreš ploščo domu nesti. Če škrinjico s ploščo dobro na suhem in v temi shraniš, moreš podobo še le čez mesece razviti. To je velika prednost suhih plošč. Seveda moreš narediti toliko podob, kolikor imaš škrinjic s ploščami saboj. Kadar hočeš potem doma podobo razviti, nesi škrinjico v teman prostor in odpri jo le pri rudeči luči to je pri svetilni z rdečimi šipami. Ako si ne moreš narediti popolnoma temnega prostora, tedaj razvijaj podobe zvečer, a varuj se vsake druge luči, razven rudeče. Pri rudeči luči tedaj odpremo škrinjico in vzamemo iz nje ploščo. Plošča ne kaže nobene podobe, razkrojenega bromovega srebra naše oko ne vidi. Mi moramo podobo šele vidno narediti, ali kakor fotograf reče: „ploščo razviti“. V ta namen denemo ploščo v razvijalno tekočino. In glej! Kmalu se prične na beli plošči kazati podoba in je čez par minut dovršena. Na tej podobi je pa vse tisto črno, kar je v resnici belo, in belo kar je črno. To podobo imenujemo negativno podobo.

Črna podoba na belem dnu je iz kovinskega srebra; od svitlobe ne zadeta mesta na plošči ostala so nespremenjena t. j. bela. Če je tudi podoba uže popolnoma jasna, vendar še ne smemo ž njo na luč; poprej moramo še odstraniti bela mesta iz podobe. Ta bela mesta odstranimo s posebno tekočino. To delo imenujemo fiksovanje. Kadar si vse to dovršil, tedaj se ti pokaže podoba črna na prozorni plošči. Tako je negativna podoba narejena, treba jo je le še izprati, posušiti in z lakom prevleči da se ti leta in leta ohrani. Od takega „negativa“ moreš potem poljubno število pozitivnih podob narediti.

To je na kratko povedano bistvo fotografovanja. Razven aparata je seveda še marsikaj potrebnega, na pr. razne skledice, okvirji za kopirati itd. Kdor ima dober objektiv in momentno zaporo, ta more fotografovati dirjajoče konje, leteče ptiče, vozeče vlake itd.

Ker je fotografovanje ne le nad vse z nimiva in lepa zabava, ampak tudi zelo koristna, zato so ukrenili nekateri amatérji v Ljubljani osnovati posebni klub amatérjev, kateremu bode naloga amatérsko fotografovanje razširjevati in pospeševati. Člani kluba dobili bodo od skušenih in večjih amatérjev vsa potrebna pojasnila toliko glede aparatov, kolikor glede zvrševanja fotografije. Kdor hoče pristopiti k klubu, amatér fotografov, ta naj se kmalu oglasi pismeno ali ustno pri gospodu Ivanu Šubicu, vodji obrtne šole v Ljubljani. Javljam, da se sprejmo v klub tudi dame. Udom iz dežele bode pa odbor v vsaki zadevi skušal vedno pismeno ustreči.

—v.

Politične stvari.

Govor poslanca dr. Poklukarja

v državnozbornski seji dne 1. marca t. l.

Umevno je, slavna zbornica, da častiti opoziciji vspeh današnjega proračuna ni prijeten, umevno tudi, da se z njene strani sedanji vladi odreka v tem oziru vsako priznanje.

Umevno je tudi, ako se ostro napada ravno gospod finančni minister, kakor smo to čuli v ravnokar končanem govoru. Predlog pa, ki se je ravnokar nasvetoval v podporo ter jo je tudi našel, zdi se mi pa vendar v enem oziru premalo resen, ako se gospodje drže načela, da se mora vsaj začetkom leta rešiti proračun, na drugi strani je pa zopet premalo radikalen, da bi mogel uga-jati onim željam, katere je menda imel gospod predlagatelj pred očmi. To še ne zadostuje in s tem nimamo še v žepu progresivne dohodnine, ako jo je predložil gospod finančni minister. Nasvetovati bi bil moral, ako je hotel popolnoma dognati stvar: Dokler se ne bo vložila taka postava ter dobila Najvišjega potrjenja (Tako je! na desni); potem bi se bilo menda zadostilo

onemu, kar je po mojih mislih namerjal gospod predgovornik.

Po tej stranski opazki morem preiti k proračunu samemu, glede katerega z ozirom na dosedanje govornike nimam ničesa več dostaviti, razven malenkostij, katere bodo pa gotovo tudi temeljito zavrnilo poznejšji govorniki, ki so „pro“ vpisani.

Gotovo je vesel vspeh, da moremo letos pri proračunu zaznamovati preostatek skoraj treh milijonov. Preverjen sem, da gospodje z leve, od opozicije, to ravno tako živahno pozdravljajo v svojih srcih, kakor večina visoke zbornice, kajti skušnja nas uči, da se v nadrobni razpravi — tudi v glavni debati se je že zgodilo — stavi jako mnogo predlogov s strani opozicije, in morda več nego z desnice, v tem zmislu, kako naj se porabi srečno doseženi preostatek. (Prav res! na desnici.) Jaz za svojo osebo se ne bom spuščal v nadrobnosti velikega proračuna.

Omenjati hočem le enega vprašanja, ki se tiče finančnega ministerstva, ker je ravno sedaj postalo pereče. To je zadeva o hišnih davkih, h kateri bom izrazil svoje mnenje.

Splošno je znano in gospod finančni minister tega tudi ni nikdar tajil, da najbolj tlači avstrijske davkoplačevalce ravno hišni davek. Tudi je res, da je obljubil finančni minister dovoliti olajšave pri neposrednjih davkih, kakor hitro se bo potrdil davek od špirta ter pokazal svoj vspeh.

Radikalna olajšava pri hišnem davku je sicer res težavna, ker postanejo posledice vsakega znižanja pri davčnem merilu naenkrat velikanske, in ako se na vse strani enakomerno ne zmanjša davčno merilo, sledi iz tega enostransko protežiranje ene same vrste davkoplačevalcev (Prav res! na desni). Predlagalo se je na primer pri razgovoru o davku od poslopij v ožjem krogu, naj se pri poslopijih seznamka A v večjih mestih s poslopiji 26²/₃ odstotka in z odbitkom 15 odstotkov za vzdržavanje ta slednji zviša na 20 odstotkov, in finančni vspeh se je takoj pokazal v relativno jako velikem znesku, v primanjšku blizu 1,700.000 gld. (Čujte! na desni.)

Pomoč pa, olajšanje, ki bi se s tem dalo hišnim posestnikom v velikih mestih, bilo bi vendar jako majhno. Stališče na katerem stojim jaz za svojo osebo glede hišnega davka, je nastopno: So nekatere krivičnosti, katere ima ta davek na sebi, velike trdosrčnosti, katere olajšavati bi se po mojem mnenju moglo takoj pričeti, in je na eni strani to, da se izpusti zadnji alineja § 5., s katerim se kot minim davka pri poslopijih, ki se deloma ali popolnoma dajejo v najem, določuje dotični razred hišno-razrednega davka.

Primanjšek, ako se to sklene, menda ne bo posebno velik, odstranjena pa bi bila vendar ena trdosrčnost, ki se je vzprejela v postavu gotovo zoper voljo onih, ki so zanjo glasovali.

Drugič leže v naravi stvari, da se mora tudi pri hišnem davku odpisati davek v vseh onih slučajih, v

katerih posestnik dotičnih poslopij nima od njih ali koristi ali pa sploh ne najemninskih dohodkov. Tu se morajo tedaj na eni strani v poštev jemati vsa prazna stanovanja, ako to traja določeno najmanjšo dobo, na primer do pol leta; ravno tako pri hišno-razrednih davkih, kakor je to že itak postavno določeno pri hišno-najemninskem davku. Dalje naj se odstrani jako velika trdosrčnost, katero je posebno pospešila nova eksekucijska novela, namreč ta, da je vslei nje postala hišnega gospodarja dosedaj postavno veljavna zastavna pravica na invecta in illata vprašavne vrednosti. Dostikrat se pripeti hišnim posestnikom, da morajo plačevati davke od najemščin, katerih ne morejo iztirjati.

Naši dopisi.

Iz **Železnikov**, 7. marcija. (*Raznoterosti*.) Pustni dan, zlasti pa pustni večer spada med tiste redke čase v letu in sploh v človeškem življenji, ko si navadno vsakdo, bodi si še tako premožen, ali pa največji trpin in siromak, ako je le zdrav, privošči v svoji hrani kaj boljšega, odloži za ene ure težave in britkosti življenja, ter prepusti se nekaljenemu veselju, odpočitku in brezskrbnosti. A za naš trg bil postal ta večer letos kmalu nesreče in osode poln, in le zopet moramo hvaležno zaklicati: tavženkrat bodita zahvaljena Bog in sv. Florijan, da smo bili obvarovani nesreče pogo-rišča. Ravno na istem hlevu blagorodnega gosp. L. G. in prav na istem mestu, kakor na večer 23. jan. (gl. „Nov.“ list 5.) pričelo je tudi pustni večer proti 9. uri v slami goreti. Kakor je bilo v imenovanem dopisu omenjeno, mislil je po okolšinah vsakdo, da nastala je bila pogorišna nevarnost po nerodnosti škopo-rezeca. Mož se je sicer branil na vse kriplje, pa nihče mu ni verjel; pustni večer pa ga je opravičil, ker pokazalo se je očitvidno, da moralo je tudi takrat le po hudobneževi roki zažgano biti. Pač črno in hudobno dušo mora imeti taki malopridnež, ki na taki zločin poskuša spraviti ljudi v strašansko nevarnost, nesrečo in škodo. K največji sreči, in bi djali: prav po čudežni poti se je tudi na pustni večer zapazila nevarnost še o pravem, pa skrajnem času, in vdušila se. Pregovor sicer pravi, da „v tretje gre rado“, pa je tudi znana prislovica, da „nič ni tako skrito, da bi ne bilo enkrat očito.“ Bog naj da, da bi se zvedel pravi hudobnež in storil se za kako leto neškodljiv. —

Mrzla sapa in dan v praznik sv. Petra-stola se pri nas trdno držita do zdaj svoje prislovične pravice, da tako ostane skoz 40 dni, in prav malo podobe je za to, da bi bil že blizo sv. Gregor, ki je, kakor pravijo: prvi pomladanski dan, na katerega ptički obhajajo, kakor tukaj ljudje šaljivo trdijo, svojo „ohcet“. Veselo žvrgolenje podnebnih krilatcev zlasti o jutrih, pa daje vkljub občutnega mraza vendar soditi, da se v resnici že eden družega vabijo v „svate“.